

Klankbordgroep Waalseilandsgracht

13 januari 2022

Datum bijeenkomst: 13.01.2022

Auteur: Sipke Bontekoe

Locatie: online MS Teams

Vastgesteld verslag

Op 13 januari jl. kwam de klankbordgroep Waalseilandsgracht samen. Elke paar weken komen bewoners en de Gemeente Amsterdam in deze samenstelling bijeen om te spreken over de voortgang van de werkzaamheden van het verstevigen en vernieuwen van de kademuren van de Oude Waal en de Binnenkant.

Dit keer waren Marcel van den Broek (Strategisch beleidsadviseur Varen Gemeente Amsterdam) en Rob Staal (Nautisch adviseur Varen Gemeente Amsterdam) te gast. Zij hebben vragen beantwoord van de klankbordgroep over het beleid van Nautisch Beheer.

Verder heeft de Gemeente Amsterdam gemeld dat de gemeente de kade van Oude Waal nu niet wil verstevigen met een damwand. Daarnaast zijn kort de watergaten in de damwand en het parkeren besproken.

Mededelingen en actualiteiten

- Beschadiging kabels door vuurwerk: De schade aan de kabels op het ponton die was ontstaan door vuurwerk is snel hersteld. Meerdere bewoners waren te spreken over de snelheid waarmee de gemeente en aannemer reageerden om de schade te herstellen.
- Voortgang werkzaamheden Binnenkant: De afwerking van de damwand aan de Binnenkant loopt met ongeveer 2 weken uit. Dit komt door de timing en volgorde van de aannemers voor onder meer de roosters en de bloembakken, én de krapte van het materiaal dat nodig is. Verschillende bewoners lieten hun ongenoegen hierover blijken.
- Verplaatsing schepen Binnenkant: Volgens de nieuwe planning worden de schepen die nu aan het ponton liggen in de 3e week van maart verplaatst naar de damwand van de Binnenkant. Voor 1 april zullen alle woonarken weer aan de Binnenkant liggen.

Inhoudsdeskundigen Programma Varen

Marcel van den Broek (Strategisch beleidsadviseur Varen Gemeente Amsterdam) en Rob Staal (Nautisch adviseur Varen Gemeente Amsterdam) waren een deel van de bijeenkomst aanwezig. Na een korte introductie hebben zij vragen van de klankbordgroep beantwoord.

Introductie van Rob Staal

Rob Staal introduceerde de verantwoordelijkheden en taken van Programma Varen. Het Programma Varen voert de regie over alle transport, pleziervaart en personenvervoer over het water. Het programma neemt verkeersmaatregelen op het water en adviseert over consequenties van maatregelen, zoals de breedte van een vaarweg. Zij wegen bij de advisering verschillende belangen. Daarnaast verleent het Programma Varen vergunningen voor onder meer exploitatie, ligplaatsen en evenementen.

Rob Staal (Programma Varen Gemeente Amsterdam) heeft besproken met enkele bewoners van varende schepen in de Waalseilandsgracht hoe hun schepen afgemeerd kunnen worden zodat zij nog steeds kunnen uitvaren ondanks dat de gracht smaller is met de damwand aan de Binnenkant – dit geldt voor de situatie zonder damwand aan de Oude Waal. De afmeerpalen kunnen waarschijnlijk net iets anders geplaatst worden waardoor deze schepen nog steeds kunnen uitvaren.

Vraag vanuit de klankbordgroep: Welke maatregelen zijn genomen tijdens en na de werkzaamheden om het vaarverkeer in goede banen te leiden?

Antwoord van Programma Varen: Wij van Nautisch Beheer zijn niet verantwoordelijk om dit te organiseren. Het plaatsen van bebording bijvoorbeeld is de verantwoordelijkheid van Nautisch Toezicht. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is de gracht gesloten. Hiervoor zijn ballenlijnen en bebording geplaatst. Na de werkzaamheden nemen wij geen maatregelen die voorheen niet van toepassing waren. De vaarweg blijft namelijk meer dan 13 meter breed. Dit is de minimale breedte voor een veilige vaarroute door de stad, ook wel 'doorvaartprofiel' genoemd. Op de Waalseilandsgracht gelden dezelfde regels voor varen als op de andere grachten.

Vraag vanuit de klankbordgroep: Is het al bekend of de interactieve smiley-borden (Met een rood ontevreden smiley wanneer schepen te snel varen) geplaatst worden? Waterbewoners geven namelijk aan overlast te ervaren van te snel varende pleziervaart.

Antwoord van Programma Varen: Nautisch Toezicht neemt dit soort bijzondere maatregelen alleen als er disproportioneel veel klachten zijn. Dat lijkt de afgelopen negen maanden niet het geval. Het staat het project Bruggen en Kademuren vanuit hun programma vrij om deze maatregelen te treffen. Bas Lodder (gemeente Amsterdam) geeft aan dit te gaan bespreken met Nautisch Toezicht. Deze maatregel moet wel binnen de stad-brede aanpak passen.

Vraag vanuit de klankbordgroep: Is het mogelijk om in de Waalseilandsgracht voor schepen eenrichtingsverkeer in te stellen nu de gracht twee meter smaller is, zodat de overlast van pleziervaart afneemt? Dit verzoek is al eerder ingediend.

Antwoord van Programma Varen: Toen wij dit verzoek binnenkregen ging het over rondvaartboten. Dat verzoek hebben we destijds afgewezen, omdat we geen besluiten kunnen nemen die alleen gelden voor deze doelgroep. Daarnaast zouden wij het afwijzen als deze aanvraag zou binnenkomen voor al het vaarverkeer. De gracht is breed genoeg, dus er is geen aanleiding voor. Als we de Waalseilandsgracht stremmen in één richting, dan geeft dit meer druk en overlast op ander routes. Het is onze taak om deze afwegingen te maken.

Vraag vanuit de klankbordgroep: Is het mogelijk om meer te handhaven tegen te snel varende schepen op de Waalseilandsgracht?

Antwoord van Programma Varen: Dit is mogelijk, maar de voornaamste aanleiding daarvoor zou zijn dat er veel klachten binnenkomen over snel varen. Overigens is het zo dat overlast vooral plaatsvindt op piekmomenten – zoals een mooie zomeravond. Dan is het overal in Amsterdam druk. Het is niet mogelijk voor onze patrouilleboten om op die momenten overal tegelijk aanwezig te zijn. De komende tijd gaat het Programma Varen wel een digitaal systeem implementeren, waarbij elke boot een vignet krijgt. Op de kades en bruggen komen sensoren, om bijvoorbeeld uit te lezen waar en wanneer het druk is. Op de drukke gedeeltes kan dan meer worden gehandhaafd. De druk op de gracht van zowel transport, pleziervaart als personenvervoer neemt toe.

Vraag vanuit de klankbordgroep: Wat doet de gemeente om de drukte tegen te gaan?

Antwoord van Programma Varen: Wij zijn bijvoorbeeld bezig met het ontwikkelen van het hierboven genoemde digitale systeem, maar een ander voorbeeld is de 12+ regel. Een pleziervaarttuig mag onvergunnd niet meer dan 12 passagiers plus een schipper aan boord hebben.

Besproken onderwerpen

Herziening besluit Oude Waal

De Gemeente Amsterdam heeft besloten de kade van Oude Waal nu niet te verstevigen met een damwand. De monitoring laat op dit moment zien dat de kade niet tot nauwelijks beweegt. De huidige maatregelen (geen zwaar wegverkeer, niet parkeren, maandelijks monitoring, etc.) zijn momenteel voldoende. Wanneer de kade meer gaat bewegen en de monitoring de signaalwaarde overschrijdt moeten op korte termijn alsnog maatregelen getroffen worden.

Dit integraal advies is tot stand gekomen in een actualisatie op basis van kennis die nu voor handen is en die nog niet voor handen was toen het initiële besluit werd genomen. De veiligheid staat voorop, maar ook de twee omgevingsfactoren leefbaarheid en bereikbaarheid zijn betrokken bij het besluit. Daarnaast wil de gemeente luisteren naar bewoners. De waterbewoners van de Oude Waal hebben al per brief aangegeven dat zij liever geen damwand zien, totdat dit noodzaak wordt. Verdere geluiden van bewoners worden verwelkomd op de online bewonersavond donderdag 20 januari, wanneer deze informatie beschikbaar wordt voor alle bewoners. Als het gaat om bereikbaarheid als omgevingsfactor is bijvoorbeeld meegenomen dat door het omdraaien van de rijrichting op de Oudeschans minder verkeer over de Oude Waal zal rijden.

De technisch specialisten van de Gemeente Amsterdam sluiten niet uit dat de kade van de Oude Waal verstevigd moet worden nog vóórdat deze aan de beurt is voor vernieuwing (nu gepland in 2027-2029). Het is echter onzeker óf, en zo ja wanneer, dit het geval is. Als de beweging in de kade volgens de monitoring de signaalwaarde overschrijdt, wordt binnen 4 maanden gestart met de plaatsing van de veiligheidsconstructie om de veiligheid te garanderen. In dit geval liggen alle vergunningen, plannen en overeenkomsten al klaar, omdat deze de afgelopen maanden tot stand zijn gekomen. De verplaatsingsovereenkomsten blijven ook van kracht.

Vraag vanuit de klankbordgroep: Is het mogelijk om scenario's uit te werken over het later plaatsen van de damwand? Gaat de gemeente bijvoorbeeld nog de gehele afwerking betalen als het nog maar een jaar voor de geplande vernieuwing is? Bewoners willen graag weten waarvoor ze kiezen, als ze instemmen met het uitstellen van het plaatsen van de damwand.

Antwoord van Gemeente Amsterdam: Dit gaan wij opstellen voor de bewonersavond van 20 januari aanstaande.

Vraag vanuit de klankbordgroep: Is het mogelijk om de vernieuwing van de kade te vervroegen?

Antwoord van Gemeente Amsterdam: Het is een grote puzzel om de kadevernieuwingen voor de hele stad te plannen. We zijn de opties aan het bekijken. Het is waarschijnlijk dat de kadevernieuwing tegelijkertijd plaatsvindt met renovaties aan Brug 283 (ter hoogte van de Buiten Bantammerstraat) om overlast te beperken. De vernieuwing is al vervroegd naar 2027-2029 (was 2029-2031).

Waterbewoners van de Oude Waal hebben de afgelopen weken een nieuw idee aan de gemeente overhandigd om de kade verder te ontzien. Zij stellen voor om alle schepen en arken van de Oude Wal los te koppelen van de kade en in de huidige posities aan meerpalen te bevestigen. De gemeente geeft aan momenteel naar dit voorstel te kijken.

Watergaten damwand

De watergaten zijn te zien op de foto in het vorige verslag. Een bewoner heeft met de aannemer gesproken. Die heeft laten zien waar ze zitten en uitgelegd hoe het werkt.

Bij huisbewoners leeft de zorg dat de damwand effect heeft op de grondwaterstand en daarmee bij droogte schade kan veroorzaken aan de fundering van huizen. De gemeente biedt aan om een expert uit te nodigen voor een klankbordgroepbijeenkomst om de werking van de damwanden toe te lichten. Ook kunnen bewoners met vragen contact opnemen met Marlo de Kat (Gemeente Amsterdam).

Parkeervakken laten vervallen

Verschillende klankbordgroepleden geven aan dat ze minder geparkeerde auto's in de Binnenkant willen. Marlo de Kat geeft aan dat het niet binnen haar verantwoordelijkheden valt. Wel kan Marlo klankbordgroepleden met de juiste personen binnen de Gemeente Amsterdam in contact brengen. Ook kent Marlo bewoners in de buurt die het moeizame proces van parkeervakken laten vervallen al eens succesvol hebben doorlopen.

Een ontwerper van het Programma Fiets is momenteel bezig met de ontwerpen voor de indeling van het fietsparkeren op de Binnenkant, zodat dit af is voordat de hekken verwijderd worden. Marlo deelt de tekeningen met belangstellende leden van de klankbordgroep kan meedenken over de inrichting.

Afspraken en volgende bijeenkomst

Afspraken

- Fundering huizen bij lage grondwaterstand: De gemeente biedt aan om een expert uit te nodigen naar de klankbordgroep om de grondwaterstanden toe te lichten en/of om contact op te nemen met Marlo de Kat.
- Smiley-borden: Bas Lodder bespreekt het plaatsen van smiley-bebording met Nautisch Toezicht en koppelt dit terug aan de klankbordgroep.
- Scenario's Damwand Oude Waal: Bas Lodder toetst intern hoe we omgaan met het plaatsen van damwanden aan de Oude Waal op een later moment.
- Ingezonde agendapunten: Marlo de Kat en Bas Lodder beantwoorden vóór de volgende KBG per mail alle ingezonden agendapunten die niet ter sprake zijn gekomen tijdens de bijeenkomst. Het gaat hier om de vragen die zichzelf kunnen beantwoorden. Alle vragen die elders worden uitgezet, koppelt Marlo terug wanneer deze binnekomen bij het projectteam.

Volgende bijeenkomst

De volgende bijeenkomst van de klankbordgroep is op donderdag 10 februari van 16:00-18:00u. Als het tegen die tijd is toegestaan om fysiek bij elkaar te komen, heeft dat de voorkeur.

Aankomende bijeenkomst wordt de gebiedsmanager van stadsdeel centrum gevraagd aan te sluiten om toelichting te geven en vragen te beantwoorden over o.a. parkeren en de inrichting van de gracht. De bijeenkomst erna is het een optie om inhoudsdeskundigen van de gemeente te vragen om een toelichting te geven op het innovatiespoor binnen PBK en specifiek voor de 47,5m.

Bijlage

Aanwezigen 13 januari

Leden klankbordgroep:

- Bart Dieho
- Charles Schrijver
- Elly Wempe
- Hannie van Nuland
- Jochem Bakker
- Koos Zijlstra
- Loes Wagemans
- Mark Glynne
- Pien Schepel
- Riche Martens

- Wilfried Post

Gemeente Amsterdam:

- Bas Lodder
- Marlo de Kat

Public Mediation (onafhankelijke voorzitter):

- Marc Rijnveld
- Sipke Bontekoe (verslag)

Afwezig:

- Steven Droppers